

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 1/2013-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. P., L., zastúpeného advokátkou JUDr. A. B., L., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo/33/2011 z 30. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. P. **o d m i e t a** z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. septembra 2012 doručená sťažnosť J. P. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžo/33/2011 z 30. mája 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažovateľom podanej sťažnosti vyplýva, že bol personálnym rozkazom riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v B. č. 613 zo 17. júla 2008 (ďalej aj „personálny rozkaz riaditeľa krajského riaditeľstva“) prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, a to podľa § 192 ods. 1 písm. d) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície v znení neskorších predpisov. Proti personálnemu rozkazu riaditeľa krajského riaditeľstva podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodlo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) svojím rozhodnutím č. SLV-804/PK-2008 zo 14. októbra 2008 (ďalej aj „rozhodnutie ministerstva vnútra“), ktorým podané odvolanie zamietlo a personálny rozkaz riaditeľa krajského riaditeľstva č. 613 zo 17. júla 2008 potvrdilo ako vecne správny. Rozhodnutie ministerstva vnútra sťažovateľ v ďalšom postupe napadol žalobou podanou na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), o ktorej tento rozhodol svojím rozsudkom č. k. 2 S 229/2008-51 z 11. mája 2011 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) tak, že ju zamietol. Najvyšší súd na odvolanie sťažovateľa svojím napadnutým rozhodnutím potvrdil rozsudok krajského súdu č. k. 2 S 229/2008-51 z 11. mája 2011 ako vecne správny. V ostatnom podal sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti namietal porušenie označených práv napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorý sa podľa neho zákonom predpokladaným a ústavne súladným spôsobom nevysporiadal s jeho predstretou argumentáciou poukazujúcou tak k pochybeniam v postupe a rozhodovacej činnosti správnych orgánov vrátane krajského súdu ako súdu prvostupňového, ako aj s ním nastolenou argumentáciou, k čomu v súhrne a taxatívny výpočetom argumentoval:

„... uzurpovaním si jednostranného stanoviska správnym orgánom o spáchaní úmyselného protiprávneho konania v rozpore s ust. § 233, 238 a 241 zák. č. 73/1998 Z. z., tak ako to aj vo svojom odôvodnení personálneho rozkazu uvádza správny orgán a nepreskúmaním týchto záverov najmä s poukazom na ust. § 254 O. s. p, a ich následným

prevzatím prvostupňovým a odvolacím súdom do zdôvodnenia zákonnosti personálneho rozkazu bol porušený čl. 50 ods. 1) a 2) ústavy s čl. 6 ods. 2 dohovoru.

... rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, 2 Sžo/33/2011 z 30. 05. 2012 bolo porušené moje základné právo na súdnu ochranu vyjadrené v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, keď v rozpore s ust. § 245 O. s. p. odmietol preskúmať služobné hodnotenie, ktoré tvorilo podklad pre vydanie personálneho rozkazu, ktorým som bol prepustený zo služobného pomeru resp. rozhodnutia MV SR, ktorým bolo zamietnuté moje odvolanie voči predmetnému personálnemu rozkazu.

... nevysporiadaním sa s mojou argumentáciou vo vzťahu k v žalobe uvádzanej nepreskúmateľnosti personálneho rozkazu pre nedostatok dôvodov mi bola odňatá možnosť konať pred súdom, a teda porušené moje základné právo na súdnu ochranu vyjadrené v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Skutočnosť, že mi nebolo doručené vyjadrenia sa správneho orgánu k mojej žalobe a následný právny názor odvolacieho súdu o faktickej nepotrebnosti tohto doručenia je potrebné považovať za porušenie čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, porušení čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR...“

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo J. P... uvedené v v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR, čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, Čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, Čl. 50 ods. 1 a 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru rozhodnutím Najvyššieho súdu... zo dňa 30. 05. 2012, č. k.: 2 Sžo/33/2011 porušené bolo.

2. Rozhodnutie Najvyššieho súdu... zo dňa 30. 05. 2012, č. k.: 2 Sžo/33/2011 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti, alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

7. Sťažovateľ namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s ďalšími označenými právami rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo/33/2011 z 30. mája 2012. Uvedeným rozhodnutím bolo v odvolacom konaní potvrdené napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ktorým tento súd zamietol správnu žalobu podanú sťažovateľom vo veci jeho nezákonného prepustenia zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. Súdnym rozhodnutiam predchádzali konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministerstva vnútra, ktorým tento žalovaný správny orgán ako druhostupňový/odvolací orgán v personálnom konaní zamietol odvolanie sťažovateľa proti personálnemu rozkazu riaditeľa krajského riaditeľstva, ktorým bol sťažovateľ na podklade záverov negatívneho služobného hodnotenia prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. V rozsahu označených práv sťažovateľ koncentroval svoju argumentáciu (bod 3) predovšetkým na to, že najvyšší súd v odvolacom konaní sa ústavne súladným spôsobom nevysporiadal s jeho prednesenými argumentmi poukazujúcimi tak na pochybenia v postupe a rozhodovacej činnosti správnych orgánov, ku ktorým neprihliadol ani krajský súd vo svojom rozhodnutí, vrátane samotného procesného

pochybenia krajského súdu, ako aj s nastolenou a zdôvodnenou právnou argumentáciou podporenou návrhmi na vykonanie dokazovania, čím sa mal tak dopustiť arbitrárneho výkonu spravodlivosti a v dôsledku toho aj porušenia sťažovateľom označených práv.

8. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

9. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo

slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

II.A

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy

10. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

11. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí sp. zn. 2 Sžo/33/2011 z 30. mája 2012 v podstatnom argumentoval:

«V správnom súdnictve súdy preskúmajajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, t. j. orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 1, ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

V predmetnej právnej veci ide o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa ustanovenia § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z.

Zákon č. 73/1998 Z. z. upravuje štátnu službu príslušníkov Policajného zboru (okrem iných). Štátnou službou sa na účely tohto zákona rozumie plnenie úloh Policajného zboru policajtom v služobnom úrade alebo v zahraničí a právne vzťahy s tým súvisiace; štátna služba sa vykonáva v služobnom pomere a zakladá sa vo vzťahu k štátu (§ 2 ods. 2, ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z.).

Podľa § 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 171/1993 Z. z.) policajný zbor je ozbrojeným bezpečnostným zborom, ktorý plní úlohy vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti, boja proti zločinnosti, vrátane jej organizovaných foriem a medzinárodných foriem a úlohy, ktoré pre Policajný zbor vyplývajú z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky (ods. 1). Policajný zbor sa vo svojej činnosti riadi ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná (ods. 3).

Túto doktrínu možno dodržať len vtedy, ak sa stane vlastným pravidlom príslušníkov, ktorí tento silový orgán vnútornej ochrany štátu tvoria. Preto nevyhnutnou podmienkou vzniku služobného pomeru občana k policajnému zboru (§ 16 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z.) je zloženie služobnej prísahy v znení uvedenom v § 17 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. („Sľubujem vernosť Slovenskej republike. Budem čestný, statočný a disciplinovaný. Svoje sily a schopnosti vynaložím na to, aby som chránil práva občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok, a to aj s nasadením vlastného života. Budem sa riadiť ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi. Tak prisahám!“). Teda sľubu, ktorým doktrínu potvrdzuje s tým, že na to využije všetky svoje sily a schopnosti, a to aj s nasadením vlastného života. Uvedená prísaha nie je prázdnu proklamáciou určenou k obradným efektom ceremoniálu slávnostného prijatia občana do Policajného zboru, ale skutočným potvrdením záväzku. Zložením sľubu sa občan stáva príslušníkom Policajného zboru, kategórie osôb, ktorých konanie, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi, bude pre služobné pomery posudzované cez prizmu tohto sľubu. Takýto zodpovedný prístup policajta k rešpektovaniu predpisov vyplýva z jeho účasti na plnení funkcie štátu. Funkciu štátu plní policajt za odmenu a s tým súvisiace nadštandardné sociálne, dôchodkové, zdravotné zabezpečenie. Prírodným je očakávanie, že policajti pri svojom postavení budú príkladne rešpektovať zákony štátu nielen v rámci služby, ale aj

mimo nej, ako sa k tomu zaviazali (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. novembra 2002 sp. zn. 4 Sž 118/02, publikovaný v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. R 36/2004). Vybraným skupinám štátnych zamestnancov (policajtom) a v nadväznosti na nich aj ich rodinným príslušníkom poskytuje lepšie sociálne zabezpečenie a vyššie spoločenské postavenie, ako má väčšina pracovníkov a zamestnancov, ktorých pracovný režim upravuje Zákonník práce. Na druhej strane váh sa však nachádzajú vyššie požiadavky na profesionálny a morálny charakter policajta pre výkon štátnej služby. Ich porušenie zákon nekompromisne sankcionuje. Vo vzťahu k plneniu služobných povinností zákon vyžaduje striktné dodržiavanie svojich ustanovení, prísnejších ako ustanovení iných zákonov (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Sž-o-NS 53/03 zo dňa 18. novembra 2003).

Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napríklad 5 Sž 92/97, 4 Sž 185/2000, 6 Sž 13/2001, Sž-o-NS 23/2003, Sž-o-NS 53/2003, 4 Sž 143/2002, 7 Sž 107/2001, 7 Sž 86/2002, 2 Sžo 156/2008, 2 Sž-o-KS 48/2005) ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad III. ÚS 366/06, III. ÚS 263/06) vyplýva, že v konaní o prepustenie policajta zo služobného pomeru nie je služobný orgán viazaný ustanoveniami Trestného poriadku a navyše v tomto konaní ani neplatí zásada prezumpcie neviny. Účelom konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru nie je otázka jeho viny alebo neviny, ale len otázka, či sú splnené zákonné predpoklady na prepustenie policajta zo služobného pomeru podľa zákona č. 73/1998 Z. z. Preto nemožno vo veci žalobcu v súdnom preskúmaní konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku skúmať otázku prezumpcie neviny, trestnosť činu v rozsahu, ktorý je v konaní pred trestným súdom. Sankciu za porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti nie je možné stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou. Zákonné predpoklady prepustenia musia byť splnené v čase rozhodovania o prepustení a nie sú závislé od výsledku prípadného trestného konania, keďže porušenie služobnej prísahy, resp. služobnej povinnosti nemusí nutne dosahovať intenzitu trestného činu. Preto konanie v personálnych veciach príslušníkov Policajného zboru (s výnimkou ustanovenia § 192 ods. 1 písm. f/ zákona č. 73/1998 Z. z., o ktoré však v predmetnej právnej veci nejde) nie je podmienené výsledkom trestného konania.

Administratívne konanie sa od trestného konania odlišuje okrem iného aj väčšou neformálnosťou procesu a podstatne voľnejšou procesnou úpravou dokazovania. V správnom konaní možno použiť ako dôkazy aj dôkazné prostriedky, ktoré nepostačujú svojou formou pre účely trestného konania.

V konaní krajského súdu nedošlo k porušeniu zásady plnej jurisdikcie vyplývajúcej z ustanovenia § 250i ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Podľa citovaného ustanovenia, ak správny orgán rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmvaní nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku. Na základe toho v preskúmvanej právnej veci, ktorej predmetom je vyhodnotenie správnosti aplikácie všeobecne záväzných právnych predpisov na prepustenie žalobcu zo štátnej služby príslušníka Policajného zboru, krajský súd vychádzal zo skutkových zistení a dôkazov vykonaných správnym orgánom, ktoré považoval za dostatočné, čo mu umožňuje ustanovenie § 250i ods. 2 druhá veta Občianskeho súdneho poriadku. Uplatnenie plnej jurisdikcie súdom v súdnom preskúmvacom konaní nemusí v každom prípade viesť k samostatnému vykonaniu dôkazov zo strany súdu; súdu je umožnené samostatne vyhodnotiť skutkový stav na základe dôkazov, ktoré vykonal správny orgán (pretože ich súd považuje za dostatočné a v súdnom konaní by došlo k duplicitnému dokazovaniu). K opätovnému vykonaniu dôkazov môže súd pristúpiť až v prípade nejasností, nezrozumiteľností týchto dôkazov (vykonaných správnym orgánom), prípadne môže vykonať aj ďalšie dôkazy nevykonané správnym orgánom, čo však v predmetnej právnej veci nebolo nevyhnutné, nakoľko súd prvého stupňa ako aj odvolací súd považovali skutkový stav zistený žalovaným na posúdenie predmetnej právnej veci za dostatočný. Pri dokazovaní podľa § 250i ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku nemôže ísť o doplnenie dokazovania v zásadnom smere (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sž-o-KS 56/2006 z 18. apríla 2007 publikovaný v časopise Zo súdnej praxe pod č. 27/2008). Je potrebné zdôrazniť, že ani v prípadoch plnej jurisdikcie by súd nemal na seba preberať právomoc a zodpovednosť orgánu verejnej správy na konanie a rozhodnutie vo veci.

Dôvody prepustenia policajta podľa § 192 ods. 1 písm. d) zákona musia byť dané v okamihu prepustenia bez ohľadu na možný budúci výsledok trestného konania, pretože personálne konanie prebieha nezávisle od trestného konania.

V danom prípade preto nemôže mať právny význam pre zákonnosť napadnutého rozsudku krajského súdu argumentácia žalobcu, že bol v konaní 4T 25/2011 pred Okresným súdom Zvolen rozsudkom zo dňa 13.3.2012 oslobodený spod obžaloby. V danom prípade si žalobca musí uvedomiť, že v konaní o prepustení policajta zo služobného pomeru sa nerieši jeho trestná zodpovednosť. Otázka viny zo spáchania trestného činu nie je predbežnou otázkou, od vyriešenia ktorej závisí rozhodnutie o prepustení policajta z dôvodu uvedeného v ust. § 192 ods. 1 písm. d) zákona č. 73/1998 Z. z. Taktiež vedené trestné konanie voči policajtovi nemá vplyv na priebeh personálneho konania. Oprávnený orgán nie je povinný ani prerušiť konanie a vyčkať na rozhodnutie o tejto otázke orgánmi na to príslušnými. Zákon takýto postup ani nepredpokladá, čo vyplýva z toho, že „striktne stanovil krátke lehoty na uplatnenie prepúšťacieho dôvodu, a pritom ide o alternatívu (súbeh trestného a personálneho konania), s ktorou možno bežne rátať.

Odvolací súd pre úplnosť veci uvádza, že svoju argumentáciu o oslobodení spod obžaloby na Okresnom súde vo Zvolene by mohol s úspechom namietat', zrejme ak by sa jednalo o oslobodenie spod obžaloby v prípade skutkovej podstaty prepustenia zo služobného pomeru policajta uvedenej v § 192 ods. 1 písm. f) zák. č. 73/1998 Z. z., kde zákonodarca zakotvil, že policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak bol právoplatne odsúdený pre úmyselný trestný čin alebo pre trestný čin na nepodmienečný trest odňatia slobody. O takýto prípad však v preskúmvanej veci nejde a uvedený dôvod prepustenia nemožno zamieňať s prepustením zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. d) uvedeného zákona.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu pokiaľ žalobca mal za to, že skutkový stav tvoriaci podkladový materiál o jeho prepustení, nebol dostatočne zistený, resp. že bol spracovaný neobjektívne, tendenčné a pod., tak nič nebránilo žalobcovi, aby príslušné služobné hodnotenie napadol žalobou v konaní podľa V. časti hlavy II. O. s. p., čo však žalobca opomenul.

Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd stotožňuje s krajským súdom, že vzhľadom na takýto skutkový a právny stav veci je potrebné považovať záver služobného hodnotenia

za otázku, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté. V konaní o tejto žalobe nemohol už krajský súd vstupovať a preskúmať zákonnosť právoplatného služobného hodnotenia žalobcu a správne tvrdí krajský súd, že právoplatným rozhodnutím o tejto otázke bol pri rozhodovacej činnosti viazaný.

Pokiaľ žalobca namietal, že krajský súd mu nedoručil vyjadrenie žalovaného k žalobe a že tým nie je možné považovať prvostupňové rozhodnutie za spravodlivé, Najvyšší súd SR sa nemohol stotožniť s touto argumentáciou a obranou žalobcu a považuje ju za účelového charakteru. Žalobca v podstate všetky svoje tvrdenia v tomto smere prebral z civilného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR č. k. 5Cdo 115/2011 zo dňa 20. októbra 2011. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na tú skutočnosť, že nejde o totožné veci, ale naopak o diametrálne odlišné právne veci. Taktiež podľa názoru odvolacieho súdu žalobca prehliada určité špecifiká, ktorými je ovládané správne súdnictvo oproti civilnému procesu. Najvyšší súd SR považuje za potrebné zdôrazniť, že krajský súd bol v preskúmvanej veci preto viazaný v konaní podľa V. časti II. hlavy O. s. p. obsahom jednotlivých bodov žaloby, s ktorými bol povinný sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadať a túto svoju zákonnú povinnosť si podľa názoru odvolacieho súdu náležite splnil.

Pre úplnosť veci odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že žalobca si musí uvedomiť, že krajský súd sa mohol v prvostupňovom konaní zaoberať iba žalobnými bodmi, ktoré žalobca uplatnil v 2 mesačnej zákonnej lehote na podanie žaloby. Preto nemá opodstatnenie argumentácia žalobcu, že pre nedoručenie mu vyjadrenia k žalobe bol vo vzťahu k nemu nespravodlivý proces. Taktiež žalobca si musí uvedomiť, že pokiaľ by i krajský súd bol žalobcovi doručil predmetné vyjadrenie žalovaného, tak žalobca by i tak nemohol po 2 mesačnej zákonnej lehote uplatňovať rozšírenie žalobných dôvodov, pretože takýto postup je v správnom súdnictve v konaní podľa V. časti hlavy II. neprípustný.

I keď odvolací súd pripúšťa, že v danom prípade krajský súd mal žalobcovi doručiť i vyjadrenie žalovaného a zrejme opomenul túto svoju procesnú povinnosť, tak napriek tomu toto procesné pochybenie krajského súdu nemôže samo osebe spôsobiť nezákonnosť rozhodnutia krajského súdu a ani by nemohlo pre žalobcu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vzhľadom na zistený skutkový a právny stav veci, pretože v predchádzajúcom konaní sa príslušné služobné hodnotenie žalobcu stalo právoplatným a tvorí podkladový materiál k terajšiemu predmetnému konaniu žalovaného.

Pre úplnosť veci Najvyšší súd SR vzhľadom na svoje právne závery v tejto preskúmvanej veci si dovoľí poukázať tiež na príslušnú judikatúru Ústavného súdu SR obsiahnutú v nálezoch sp. zn. III. ÚS 341/07 z 1. júla 2008, III. ÚS 36/2010 zo 4. mája 2010 a pod., z ktorej nesporne vyplýva, že ustanovenie čl. 2 ods. 2 Ústavy SR nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom zákona, ale aj zmyslom a účelom zákona.

Vychádzajúc z uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 229/2008-51 zo dňa 11. mája 2011 ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a stotožnil sa s jeho odôvodnením (§219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).»

12. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho rozsudkom sp. zn. 2 Sžo/33/2011 z 30. mája 2012 sú zlučiteľné s označenými článkami ústavy. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

13. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za arbitrárne či zjavne neodôvodnené tie súdne rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozhodnutia

presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa (uvedenými v jeho odvolaní) zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (aj keď tento ich vníma ako relevantné), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

14. Ústavný súd v závere poznamenáva, že dôvody uvedené v napadnutom rozhodnutí najvyššieho súdu sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu, relevantných právnych noriem, ako aj z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu vo veciach služobného pomeru. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

15. V súvislosti s námietkou sťažovateľa poukazujúcou na to, že „*Nedôveryhodnosť dôkazov bola... daná už na samotnom začiatku správneho konania... sa prvostupňový ani druhostupňový súd nezaoberal...*“, a to aj napriek jej namietaniu „... v žalobe ako aj v odvolaní...“, pričom vo vzťahu k nej naopak „... prvostupňový ako aj odvolací súd zhodne uviedli, že sťažovateľ mal príslušné služobné hodnotenie napadnúť žalobou v konaní podľa V. časti hlavy II O. s. p.“, ústavný súd odkazuje na vysvetlenie/odôvodnenie tejto argumentačnej námietky sťažovateľa v napadnutom rozhodnutí najvyššieho súdu, ktorý v tomto smere uviedol, že „*Aj podľa názoru odvolacieho súdu pokiaľ žalobca mal za to, že*

skutkový stav tvoriaci podkladový materiál o jeho prepustení, nebol dostatočne zistený, resp. že bol spracovaný neobjektívne, tendenčne a pod., tak nič nebránilo žalobcovi, aby príslušné služobné hodnotenie napadol žalobou v konaní podľa V. časti hlavy II. O. s. p., čo však žalobca opomenul. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd stotožňuje s krajským súdom, že vzhľadom na takýto skutkový a právny stav veci je potrebné považovať záver služobného hodnotenia za otázku, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté. V konaní o tejto žalobe nemohol už krajský súd vstupovať a preskúmať zákonnosť právoplatného služobného hodnotenia žalobcu a správne tvrdí krajský súd, že právoplatným rozhodnutím o tejto otázke bol pri rozhodovacej činnosti viazaný. “. S uvedeným zdôvodnením sa ústavný súd v plnej miere stotožňuje a je toho názoru, že predmetný právny výklad najvyššieho súdu ani v tomto smere nevykazuje nedostatky, ktoré by odôvodňovali záver o porušení sťažovateľom označeného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ale naopak, je praktickým zohľadnením jednej zo základných právnych zásad „právo patrí bdelym“, a preto nemohol sťažovateľ rozumne a objektívne očakávať, že správny súd bude vykonávať dokazovanie o skutočnostiach, ktoré sťažovateľ mal a mohol uplatniť v inom, na to určenom konaní, a neurobil tak iba z dôvodu svojej pasivity, a tým v podstate nahrádzať aktivitu/postup sťažovateľa.

16. V súvislosti s ďalšou námietkou sťažovateľa spočívajúcou v procesnom pochybení krajského súdu, ktorý nedoručil vyjadrenie žalovaného sťažovateľovi pred rozhodnutím vo veci samej, ku ktorej dôvodil, že „Skutočnosť, že mi nebolo doručené vyjadrenia sa správneho orgánu k mojej žalobe a následný právny názor odvolacieho súdu o faktickej nepotrebnosti tohto doručenia je potrebné považovať za porušenie čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR...“, k čomu najvyšší súd uviedol, že „... toto procesné pochybenie krajského súdu nemôže samo osebe spôsobiť nezákonnosť rozhodnutia krajského súdu a ani by nemohlo pre žalobcu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vzhľadom na zistený skutkový a právny stav veci, pretože v predchádzajúcom konaní sa príslušné služobné hodnotenie žalobcu stalo právoplatným a tvorí podkladový materiál k terajšiemu predmetnému konaniu žalovaného“, považuje ústavný súd toto zdôvodnenie za zrozumiteľné, vychádzajúce z okolností veci, pričom z rozboru právnych prostriedkov sťažovateľom uplatnených tak v konaní pred správnymi orgánmi, ako aj v konaní pred orgánmi súdnej moci je zřejmé, že

jeho argumentácia je konzistentná, v rozhodujúcich skutkových a právnych otázkach totožná a bola ním uplatnená aj v konaní pred najvyšším súdom ako súdom druhostupňovým/odvolacím, ktorému jej právne východiská a závery boli známe tak v konkrétnych, ako aj širších súvislostiach. Inými slovami, aj keď opomenutie zaslania vyjadrenia protistrany je nepochybným pochybením v procesnom postupe krajského súdu ako súdu prvostupňového, mal sťažovateľ možnosť a plnú potenciú vyjadriť sa vo všetkých svojich konkrétnych aj všeobecných súvislostiach súvisiacich s predmetnou vecou v podanom odvolaní ako riadnom opravnom prostriedku, ktoré boli prítomné/zohľadnené, aj keď nie v prospech sťažovateľa, v napadnutom rozhodnutí najvyššieho súdu; uvedené argumenty sťažovateľa v merite prerokovávanej veci boli rovnaké/totožné a ním deklarované v priebehu celého konania, nielen pred krajským súdom, ale aj najvyšším súdom. Reagujúc v argumentačnej rovine sťažovateľa, ktorý svoje argumenty aj vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného, ako aj vo vzťahu k pochybeniu a celkovému posúdeniu merita jeho právnej veci krajským súdom ako súdom prvostupňovým mal možnosť opakovane uplatniť v podanom odvolaní za neopomenutia vyjadrenia najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho k týmto skutočnostiam, bolo podľa názoru ústavného súdu korigované procesné pochybenie krajského súdu súdom najvyšším v odvolacom konaní. Tento názor ústavného súdu vychádza z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), podľa ktorej nedostatok pri uplatňovaní niektorých záruk spravodlivého súdneho konania, napr. na prvostupňovom súde, môže byť korigovaný konaním na druhostupňovom súde (Le Compte, Van Leuven a De Meyere z 23. júna 1981, Adolf c. Rakúsko z 26. marca 1982, Feldbrugge c. Holandsko z 29. mája 1986).

17. Ústavný súd nekonštatuje ani porušenie čl. 46 ods. 2 ústavy, keďže z obsahu spisu nezistil, že by sťažovateľovi postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho bolo znemožnené obrátiť sa na súd, keď sa domnieval, že rozhodnutím ministerstva vnútra bol ukrátený na svojich právach. Sťažovateľ uplatnil ochranu proti svojmu prepusteniu zo služobného pomeru v správnom konaní, ako aj v konaní pred všeobecnými súdmi. Táto ochrana mu nebola žiadnym spôsobom obmedzená alebo znemožnená. Súd prvého stupňa, ako aj druhostupňový súd zákonnosť rozhodnutia ministerstva vnútra preskúmali a svoje závery riadne odôvodnili.

18. Ústavný súd preto sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.B

K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru

19. K námietke sťažovateľa o porušení jeho práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd uvádza, že dospel k záveru, že aplikovateľnosť citovaného článku dohovoru v posudzovanom konaní nie je daná. Článok 6 ods. 1 dohovoru garantuje spravodlivý proces pri rozhodovaní súdu o „občianskych právach alebo záväzkoch“ alebo o oprávnenosti „akéhokoľvek trestného obvinenia“. Podľa judikatúry ESLP pojmy „práva alebo záväzky občianskej povahy“ a „trestné obvinenie“ treba vykladať autonómne od ich definovania v zmysle vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov dohovoru. Medzi občianske práva alebo záväzky možno zahrnúť aj rozhodovanie súdov o niektorých právach vyplývajúcich z verejného práva. ESLP konštatoval, že aj konania kvalifikované vnútroštátnym právom ako súčasť verejného práva môžu spadať do poľa pôsobnosti čl. 6 dohovoru v jeho občianskoprávnej časti, ak je ich výsledok rozhodujúci pre práva a povinnosti súkromného charakteru.

20. Už v skoršej judikatúre ESLP uviedol, že právo členských štátov zásadne rozlišuje medzi štátnymi zamestnancami a súkromnoprávnymi zamestnancami, pričom spory týkajúce sa náboru, výkonu povolania (kariéry) a ukončenia pracovnej činnosti štátnych zamestnancov všeobecne nespádajú do pôsobnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru (rozhodnutie vo veci *Niegel* proti Francúzsku zo 17. marca 1997). Výnimkou sú len prípady, ak predmetom sporu sú priamo práva majetkovej povahy (napr. právo na dôchodok verejných zamestnancov, práva týkajúce sa platových pomerov týchto zamestnancov).

21. V prípade *Pellegrin* proti Francúzsku (rozhodnutie z 8. decembra 1999, sťažnosť č. 28541/95) súd priniesol nové tzv. funkčné kritérium aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1

dohovoru na štátnych zamestnancov založené na povahe funkcií a zodpovednosti, aké zamestnanec vykonáva. Súd poznamenal, že na úradoch štátnej správy niektoré pracovné miesta zahŕňajú povolania všeobecného záujmu alebo účasť na výkone verejnej moci. Ich držitelia teda držia v rukách časť suverenity štátu. Ten má potom legitímny záujem vyžadovať od týchto zamestnancov zvláštne puto dôvery a lojality. Na druhej strane pri iných pracovných miestach, ktoré nemajú túto dimenziu „verejnej správy“, tento záujem chýba. Preto súd rozhodol, že z poľa pôsobnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru sú vylúčené iba spory zamestnancov štátu, ktorých zamestnanie je charakteristické špecifickými činnosťami verejnej správy do tej miery, v akej táto koná ako držiteľka verejnej moci poverená ochranou všeobecných záujmov štátu alebo iných verejných spoločností. Jasný príklad takých činností predstavujú ozbrojené sily a polícia.

22. Súd v rozhodnutí Engel a iní proti Holandsku z 8. júna 1976 po prvýkrát formuloval kritéria vo vzťahu k posudzovaniu „trestného obvinenia“ a záruk spravodlivého procesu, ktorými sú kvalifikácia deliktu podľa vnútroštátneho práva, povaha deliktu z hľadiska chráneného záujmu a účel ukladanej sankcie a jej závažnosť. Ďalšími rozhodnutiami štrasburských orgánov ochrany práva v súvislosti s ustálením a výkladom pojmu závažnosti uloženej sankcie ako kritériom na posúdenie prípadu ako „trestného“ neboli za dostatočne prísne na to, aby boli považované za „trestné“ uznané, ani sankcie ako napr. trest odňatia slobody pre vojaka v dĺžke 5 dní, prepustenie dôstojníka do zálohy, prepustenie policajta zo služby a pod.

23. Prihliadajúc na výklad a aplikáciu pojmov „občianske práva alebo záväzky“ a „trestné obvinenie“ v judikatúre ESĽP dospel ústavný súd k záveru o neaplikovateľnosti ustanovenia čl. 6 ods. 1 dohovoru na konanie, v ktorom najvyšší súd rozhodoval o návrhu sťažovateľa na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia vydaného v konaní o prepustení sťažovateľa zo služobného pomeru. Vzhľadom na záver ústavného súdu o neaplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru na prípad sťažovateľa, ktorý nemožno zahrnúť pod pojem „trestné obvinenie“, nie je na jeho prípad aplikovateľná ani trestná časť čl. 6 dohovoru, teda sťažovateľom namietané porušenie princípu prezumpcie nevinoty podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru. Vzhľadom na tieto uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol už pri

predbežnom prerokovaní sťažnosti o jej odmietnutí v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.C

K namietanému porušeniu práv podľa čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 1 a 2 ústavy

24. Sťažovateľ v súvislosti s napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu namietal tiež porušenie aj ďalších v petite sťažnosti označených základných práv zaručených ústavou. Keďže sťažovateľ namietal porušenie v petite označených práv len z dôvodu svojho nesúhlasu s napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, ústavný súd po vecnom prieskume jeho argumentácie nezistil naplnenie predpokladov porušenia práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 2 ústavy. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu a možným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 2 ústavy, nemožno vzhľadom na to uvažovať ani o porušení ďalších sťažovateľom v petite sťažnosti označených práv.

25. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu), keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2013